

นิทานพื้นบ้าน (ไทยกุย)

อารีย์ ทองแก้ว

กะเดิบโดง กะเดิบชลา

มีครอบครัวหนึ่งฐานะยากจน ประกอบด้วยแม่และลูกสาวคนหนึ่ง

ชื่อ “นางกะเดิบโดง” พ่อของนางกะเดิบโดง ตายจากไปนานแล้ว ฐานะของครอบครัวนี้ยากจน

วันหนึ่งแม่ของนางกะเดิบโดง ไปซูดหน่อไม้และทำเสียมติดอยู่ในกอไผ่ นางพยายามดึงยังงี้ก็ดึงไม่ได้สักที จนตะวันบ่ายคล้อยใกล้ค่ำ ก็หมดปัญญา นางจึงพูดบนบานว่า ถ้าใครสามารถเอาเสียมของนางออกมาจากกอไผ่ได้ นางจะยกลูกสาวคนเดียวให้

นางพูดยังไม่ทันขาดคำก็มีเสียงหนึ่งถามว่า “พูดจริงใช่ไหม?” นางก็ตอบว่า ใช่... ทันใดนั้นก็ปรากฏมีงูตัวใหญ่ ตัวหนึ่งเลื้อยออกมาและเอาเสียมออกจากกอไผ่ให้ แม่ของนางกะเดิบโดง ตกใจมากที่เห็นงูใหญ่ขนาดเท่าต้นมะพร้าว แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรเพราะได้ลั่นวาจาออกไปแล้วจึงถือความสัตย์

ฝ่ายงูถามแม่นางกะเดิบโดงว่า จะไปบ้านนางได้อย่างไร นางก็บอกให้ไปตามเปลือกหน่อไม้ที่นางจะแกะทิ้งไว้เป็นระยะตามทางจนถึงบ้าน

เมื่อกลับถึงบ้านก็เล่าให้ลูกสาวฟัง นางกะเดิบโดง ตกใจมาก แต่ก็ยอมทำตามความประสงค์ของแม่ พอตกลงกลางคืนงูใหญ่ ก็ไปที่บ้านของนางกะเดิบโดงจริงและเข้าไปอยู่ในห้องของนางกะเดิบโดง

งูนี้ที่จริงเป็นงูเทพจำแลงกายมาล่อใจแม่นางกะเดิบโดงว่าจะรักษาคำสัตย์หรือไม่

เมื่อเข้าไปในห้องจึงค้นร่างเป็นเทพรูปงามและบอกความจริงแก่นางกะเดิบโดง และได้นางเป็นภรรยา ในคืนนั้นพร้อมกับเนรมิตความร่ำรวยให้ครอบครัวนี้ จนเป็นที่ร่ำลือไปทั่วทั้งหมู่บ้าน

ยังมีอีกครอบครัวหนึ่ง มีลูกสาวชื่อ นางกะเดิบชลา เมื่อแม่ของนางกะเดิบชลาได้ยินเรื่องนี้เข้า ก็เกิดความอิจฉาและอยากร่ำรวยกับเขาบ้าง จึงแฉะเวียนไปบ้านนางกะเดิบโดง ฝ่ายแม่ของนางกะเดิบโดงก็เล่าความจริงทั้งหมดให้ฟัง

แม่ของนางกะเดิบชลา เมื่อกลับมาถึงบ้านก็คว่ำเสียม ตะกร้าไปหาหน่อไม้ ในใจก็คิดถึงความร่ำรวย ตลอดจนอยากได้เขยรูปงามให้ผู้คนร่ำลือเหมือนแม่นางกะเดิบโดงบ้าง

เมื่อไปถึงป่าไผ่ นางก็เอาเสียมไปเสียบไว้กับกอไผ่เหมือนที่แม่นางกะเดิบโดงทำเสียมติด แล้วนางก็ทำพิธีร่อนหาคนช่วยเอาเสียมออกจากกอไผ่ให้ แล้วนางจะยกลูกสาวให้ นางร้องเกือบทั้งวันก็ไม่มีใครมาช่วย

ใกล้ค่ำนางเกือบหมดความอดทน ก็มีงูใหญ่ตัวหนึ่งอาสาจะเอาเสียมให้นาง นางดีใจมาก บอกว่าให้รีบไปบ้าน นางจะทิ้งเปลือกหน่อไม้ ไว้เป็นที่สังเกตตลอดจนถึงบ้าน

แม่นางกะเดิบชลาดีใจรีบกลับบ้าน แล้วบอกแก่นางกะเดิบโดง ให้เตรียมตัวรับว่าที่ผัวงู นางกะเดิบชลาเป็นคนดีแต่ขี้ดใจแม่ไม่ได้ จึงจำใจทำตามผู้เป็นแม่

คืนนั้นงูตัวใหญ่มาที่บ้านนางกะเดิบชลา แม่ของนางดีใจ รีบพาเข้าห้องลูกสาว กำชับให้ปิดประตูลงกลอนให้เรียบร้อย ส่วนตัวเองจะเข้านอนคอยเจี่ยหูฟังสถานการณ์

สักพักหนึ่งได้ยินเสียงนางกะเดิบชลากร้องบอกว่า งูใหญ่ได้กลิ่นข้อเท้าตนเองแล้ว แม่นางกะเดิบชลาได้ยินดังนั้นก็ให้ชดเคืองยิ่งนัก นางตะคอกให้ลูกเจี๊ยบ เพียงสามียหยอกเล่นนิดหน่อยก็ทำกระโตกกระตากให้คนอื่นรู้

สักครู่หนึ่งนางกะเดิบชลา ก็ร้องดังขึ้นอีกว่า งูได้กลืนมาถึงเฒแล้ว แม่นางก็บอกให้เจียบ สักพักนางกะเดิบชลา ก็ร้องอีกว่างูกลืนนางถึงคอแล้ว แม่นางก็บอกให้เจียบ

รุ่งเช้าแม่นางกะเดิบชลา ตื่นหุงหาอาหารจนสายก็ยังไม่เห็นลูกสาวและลูกเขยออกจากห้อง จึงเอะใจเคาะประตูไม่มีใครตอบ จึงลงเดินไปหารอบๆบ้าน เห็นงูใหญ่ท้องป่อง เนื่องจากกลืนนางกะเดิบชลา ไปขดตัวอยู่ในสวนหม่อนหลังบ้าน

นางตกใจสุดขีดร้องให้ชาวบ้านมาช่วยฆ่างูฆ่าท้องช่วย นางกะเดิบชลาออกมาได้ เรื่องนี้เป็นที่ขบขันนิทานของคน ในหมู่บ้านสร้างความอับอายแก่นางกะเดิบชลาเป็นอย่างมาก นางบอกกับแม่ของนางว่า ขอตัวไปอาบน้ำล้างเมือกงู ที่กลืนนางออก แม่นางให้น้องชายคนเดียวของนางตามไปเป็นเพื่อนด้วย

นางกะเดิบชลาคว้าขันน้ำ และถูกผ้าเดินออกจากหมู่บ้านหาแหล่งน้ำชำระล้างร่างกาย ผ่านหนองน้ำใหญ่น้องชายของนางให้นางลงอาบล้างที่หนองนั้น แต่นางว่าน้ำน้อยไปล้างเมือกออกไม่หมดหรอก จึงพากันเดินต่อไป ผ่านอีกห้วย บึง แม่น้ำ ก็ยังไม่เป็นที่พอใจของนาง บุกป่าฝ่าทุ่งหลายวันหลายคืน จนมาถึงมหาสมุทรใหญ่ นางบอกให้น้องชายหยุดรอที่ชายฝั่ง ส่วนนางจะลงไปอาบน้ำล้างคราบเมือกงูออก นางคว้าขันเดินลงไปในน้ำเรื่อยๆ จนลึกถึงคอเมื่อนางเดินลึกถึงปลายคาง นางเอาขันครอบหัว แล้วมุดน้ำหายไป ไม่ยอมโผล่มาอีกเลย น้องชายของนางรออยู่เป็นนาน ก็ไม่เห็นพี่สาวโผล่มาสักที จึงเดินร้องให้กลับบ้าน พร้อมกับบอกเรื่องราวให้แม่ของนางกะเดิบชลาทราบ นางเสียใจและรู้สึกผิด แต่ก็ทำอะไรไม่ได้เพราะสายเกินไปเสียแล้ว

นางกะเดิบชลา ที่หายไปในมหาสมุทร ได้กลายเป็นนางเงือก อาศัยอยู่ในมหาสมุทรไม่ยอมพบผู้คนด้วยความอาย ตราบเท่าทุกวันนี้